

JURAJ ČERVENÁK

RADHOSTOV MEČ

Kalha druhá

ČERNOKŇAŽNÍK

ARTIS OMNIS

RADHOSTOV MEČ

Juraj Červenák
RADHOSTOV MEČ

Vydal Artis Omnis v edícii Margo
Kysucká cesta 9, 010 01 Žilina
www.artisomnis.sk

125. publikácia, druhé vydanie

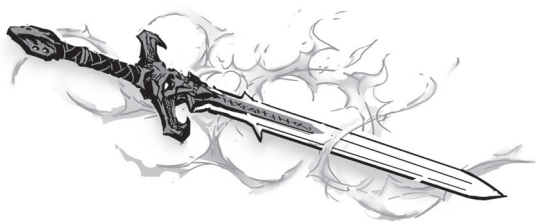
Redakčná a jazyková úprava: Andrea Harmanová, Peter Obrcian
Sadzba: Jana Kollárová

Tlač: CORETA, a. s., Bytča

© Juraj Červenák 2010, 2022
Cover & Illustration © Michal Ivan 2010, 2022
Slovak Edition © Artis Omnis 2010, 2022

ISBN 978-80-8201-139-8
Odporúčaná cena: 14,90 €

JURAJ ČERVENÁK
RADHOSTOV
MEČ

Kniha druhá
ČERNOKŇAŽNÍK

ARTIS OMNIS

KAPITOLA PRVÁ

OBĚŤ PRE PÁNA SLNOVRATU

Krátko pred súmrakom sa dvanásť jazdcov zastavilo na temene riedko zalesneného kopca.

Bol sviatok zimného slnovratu. Tri dni pred Kračúnom sa však prudko oteplilo a nastal odmäk. Sneh, ktorým Morena vyše mesiaca zasypávala kraje pod Řípom, sa rýchlo topil. V korytách potokov a riek hučala kalná voda. Záveje na cestách nahradilo riedke, zradné bahno. I kone toho divokého tuctu boli zaľkávané hnedastou brečkou; zakiaľ stáli, kvickala im z brúch a stekala po nohách.

Muži v sedlách neboli nič iné ako zberba – od sedemnásťročného holobriadka po prešediveného päťdesiatnika, od bohatiera v šupinovom pancieri až po všivavého trhana v zbroji z varenej kože a vypĺznutom vlčom plášti. Každý však bol po zuby ozbrojený a žiadnemu nehladelo z očí nič dobrého. Mnoho takých sa teraz túlalo krajmi na západ a na polnoc od Prahy a Vyšehradu, sídelných hradísk kmeňového zväzu Čechov. Väčšina z nich donedávna bojovala a koristila v žolde franského kráľa počas ťaženia proti Avarom. Keď z vojnových ohňov na juhovýchode ostal len dym, snorili po vojnu oslabených severných krajoch. Roky

krvavých skúseností v nich potlačili väčšinu ľudskosti a nechali na povrch vyplávať kruté, bezohľadné pudy.

Ešte niečo okrem neúprosných pohľadov mali tí dvanásť spoločné: na každej hrudi sa blýskal strieborný amulet s podobou bežiacého vlka, ktorému na chrbte sedí sokol. Jazdci teda mali jedného pána; striebro dokazovalo, že nie hocijakého.

Družine velil šlachovitý štyridsiatnik s masívnou sekerou zavesenou v pútku pri pravej nohe. Keď si stiahol z hlavy kapucňu, ukázala sa plešina, lemovaná vencom riedkych, špinou zlepených vlasov.

„Výborne,“ zablyso sa mu v očiach pri pohľade do údolia. „O nocľah máme postarané.“

Lesom pokryté svahy sa zbíhali k Oharke na dne úvalu, ktorým sa už zakrádali večerné tieň. Na brehu rieky stál hlúčik prostých obydľí, chránených iba valom z hlinou zasypaných kameňov. Jazdci začuli vzdialený spev a postrehli čulý pohyb na priestranstve uprostred osady.

„Čo urobíme, Dabro?“ spýtal sa náčelníka mladší chlap s ohavnou dierou namiesto ľavého oka.

„To čo zvyčajne, Štěch,“ zaškľabil sa plešatý veliteľ. „Odozdáme posolstvo a vezmeme si, na čo nám príde chuť. Šťastný a veselý slnovrat, chlapi!“

Jazdci s rehotom popchli kone.

„Musíš ešte podrást, Crnka,“ zasmial sa vладыka Bezděd, keď videl svoju sedemročnú vnučku, ako poskakuje v márnej snahe dočiahnuť aspoň na najnižší konár *badniaka*. Chytil ju pod pazuchami a zdvihol. So sústredeným výrazom zavesila na ihličnatú haluz šnúрку s tromi navlečenými orechmi. Obetný dar starostlivo pripravovala niekoľko dní, takže keď svoje úsilie konečne zavŕšila, tvár sa jej rozžiarila.

„Stihla si to na poslednú chvíľu,“ položil ju Bezděd na zem, vzal dievča za ruku a viedol ju preč. „Teraz obetný strom zapálime, čím bude žertva dokonaná.“

Bol to prastarý zvyk.

Deň pred sviatkom zimného slnovratu sa najmocnejší muži rodu vybrali do lesa a priniesli odtiaľ peknú, zo dve siahly vysokú jedľu. Vztyčili ju na tradičnom mieste uprostred osady, čím sa z obyčajnej jedle stal badniak, obetný strom pre pána slnovratu.

„Musíme si Kračúna uctiť,“ vysvetľoval Bezděd Crnke, „inak by na nás zanevrel a dni by sa nezačali predlžovať. Ďalej by sa skracovali, až by nastala večná tma.“

„Nestraš ju, otec,“ zazrela na vľadyku Časta a privinula oči treštiacu Crnku k sebe.

Už od rána pristupovali k badniaku obyvatelia osady a vešali naň obetné dary. Blatnica bola chudobná dedina, ale každý niečo našiel. Kus medového koláča, pôlt slaniny, jablko, loj, vrecúško múky, vajce. Večer bol strom bohato ozdobený a Blatania okolo neho spievali a prosili Kračúna o dlhšie dni.

Obrad zavřšil Podboj, najmocnejší muž rodu, Častin manžel. Pod badniakom obetoval ovcu a jej krvou posvätil kmeň. Krvavú, jazyk vyplazujúcu hlavu zveril chlapcovi, ktorý toho roku prešiel obradom postrizín. Chlapec sa hybko vyšplhal na jedľu a ovčiu hlavu priviazal k vrcholcu. Mäso upečú na večernú hostinu.

Mládenci priniesli planúcu fakľu a podali ju Bezdědovi – lech rodu bol i hlavným obetníkom. Oheň, ktorý vzápätí pohltí strom i všetky dary, bude znamením, že Kračún obeť prijal.

Lenže skôr než vľadyka priložil fakľu k najnižším konárom badniaka, na ceste, čo klesala z kopcov k dedine, zahrmeli kopytá. Blatania sa vylakane obzerali. Podboj navzdory slávnostnej chvíli hrubo zakľal.

Lesným šerom bežal ozrutný čierny tieň. Oči mu prízračne svietili, v papuli sa blýskali tesáky. Mihal sa pomedzi temné kmeňe tak rýchlo, že sa laby nestíhali zabárať do snehu – trielil ľahko ako po kameňmi vydláždenej ceste.

Vetřil korisť.

Jazdci dokonale využili moment prekvapenia.

S huriavkom a mávajúc zbraňami precválali medzi obydliami a vrútili sa na kruhové priestranstvo uprostred dediny. Tam sa rozdelili a raz-dva odrezali zaskočeným dedinčanom ústupové cesty. Niekoľko Blatanov sa predsa pokúsilo utiecť, no nárazy konských hrudí či kopance jazdcov ich zrazili do blata.

„Naspäť, čvarga prašivá!“

Sediaci sa zhŕkli do húfu ako stádo oviec pred vlčou svorkou. Muži postrčili ženy a deti do stredu hlúčika a sami sa rozostavili po obvode sťa živý, odhodlane sa tváriaci štít.

Kopytá stíchli. Znel detský plač a brechot psov. Útočníci sa víťazoslávne šklabali.

„Fuj, to je ale diera!“ odplul si muž v krúžkovom pancieri.

„Diera?“ rozhlíadol sa Dabro. Okolo sa krčili prízemné zrubby a zahĺbené zemľanky so šúplatami zeme a uschnutej trávy na strechách. „Zbytočne lichotíš, Krvaš. Je to obyčajná žumpa. Hnusná jama plná hnoja, močovky a prerastených dvojnohých potkanov.“

„Skoro sa tu bojím prenocovať,“ šomral Krvaš. „Ak nás aj nezoberú vši, ten smrad zo seba už nikdy nezmyjeme.“

„Jasné, veď tak pekne voniame,“ zachechtal sa jednooký Štěch.

„V porovnaní s *týmto* veru áno.“

„Nerob zo seba horenosu, Krvaš,“ zasyčal Dabro. „Stiahol si z franskej zdochliny pancier a myslíš, že to z teba urobilo urodzeného rytiera. Choď s tým do riti. Tak,“ pozrel vodca družiny na dedinčanov, „kto je lechom tohto rodu?“

Bezděd váhavo urobil krok dopredu. Stále zvieral v dlani faklu, v tejto chvíli jediný zdroj svetla. Mihotavý plameň vytrhával z hustnúceho šera ostria taseňých zbraní.

„Čo od nás chcete?“

„Že čo chceme?“ uškrnul sa Dabro odporne. „Nie je dnes Kračúnov sviatok?“

„Pravdaže.“

„V tom prípade,“ narovnal sa ozbrojenec v sedle, „sme prišli koledovať. Hádám by ste nevyhnali ustatých a lačných pocestných, ktorí vám prišli popriať úrodný rok a vymodliť vám priazeň bohov?!“

Jazdci sa rozrehotali. Dedinčania na nich zhrozene zízali.

„Taká odpoveď sa ti nepáči, starý?“ naklonil sa Dabro k vladykovi. „Dobre, mám inú. Sme tu, aby sme odovzdali posolstvo vlka Vlastislava, kniežaťa Lučanov.“

Blatania načisto strípili od hrôzy.

Dabro pokynul Štěchovi. Ten vytiahol z pošvy na sedle dlhý železný meč, v týchto končinách nezvyčajný. Pozdvihol ho v pravačke, zatiaľ čo v ľavej ruke zovrel lykový povraz so slučkou na konci.

„Nastrčte uši, chamraď litoměřická!“ zvýšil Dabro hlas. „Knieža Vlastislav volá do boja! Proti Prahe a Vyšehradu, proti zbabelému Neklanovi! Každý muž či chlapec, ktorý svojou výškou presahuje dĺžku tohto meča, musí sa chopiť zbrane a najneskôr do dňa jarnej rovnodennosti sa dostaviť do Vlastislavu, novej tvrdze Lučanov medzi vrchmi Medvězí a Přípetí. Tam sa zbiera výprava proti Čechom. Všetci, čo majú cvičených sokolov či jastrabov, nech ich prinesú so sebou. A všetky bojové a lovecké psy tiež. Tým, čo na vôľu Vlastislavovu nebudú dbať, alebo neprídu včas, je určené toto lykové oko. Naň budú bez milosti obesení. Rozumeli ste, smradi?!“

Nikto ani nehlesol. Strach Blatanov bol nemý ako otrok s vyrezaným jazykom.

„Dobre,“ prikývol Dabro. „Ráno mečom odmeriame všetkých chlapov. A teraz, starý,“ sklonil pohľad k Bezdědovi, „si ucti obyčaj a pozvi nás k hodovnému stolu! Pamätaj, že tvoja štedrosť ti u bohov zabezpečí hojnosť počas nasledujúceho roka. Takisto,“ dodal s úšklabkom, „ti umožní dožiť sa zajtrajšieho svitania.“

Bezděd zaťal zuby, no potom sa nadýchol a povedal: „Tak káže zvyk. Na sviatok zimného slnovratu je každý hosť vítaný a treba ho pohostiť ako vlastného brata. Odložte zbrane, zosadnite a pripojte sa k nášmu obradu. Sme chudobní ľudia, ale radi sa s vami podelíme aj o to málo.“

Jeho slová vyvolali medzi votrelcami ďalšiu vlnu smiechu. Znel čoraz zlovestnejšie.

„To si piš, že sa podelíte,“ zaškľabil sa Dabro. „A tie drísty o chudobe a skromnosti si strč do zadku. Badniak máte utešený, bohato vyzdobený, tamto dokonca visí tučná klobáska. Mne sa skôr zdá, že sa tu máte skurvene dobre.“

„Aj ja mám ten dojem!“ zakrákal Štěch, natiahol krk a nazrel svojou jedinou bulvou ponad blatníckých mužov. „Ako tak pozerám, aj ženy tu majú rúče. Dúfam, že budú súčasťou pohostenia, cha-cha!“

„O tom nepochybuj,“ zaceril sa Dabro. „Mne sa pozdáva táto tu. Počujete, chlapi? Táto je moja!“

Bezděda obliat studený pot.

Stáli s Podbojom plece pri pleci a spomedzi nich vykúkala Časta. Sekera v zloduchovej ruke ukazovala rovno na ňu. Vladyka úkosom pozrel na zaťa a videl, ako sa mu nahrnula krv do tváre.

Hned vedel, že je zle.

„A čo ak vám to nedovolíme?“ zavrčal Podboj.

Smiech zmĺkol, ako keď utne.

„Čo si povedal?“ sykol Dabro.

Bezděd sa snažil zaťa pohľadom primäť, aby zavrel zobák, Časta manželza zozadu chytila za rameno, ale Podboj si ich vôbec nevšimal.

„Čo ak zlámeme každú špinavú paprču, ktorá sa pokúsi dotknúť našich žien?“ vybuchla jeho prchká povaha. „Čo ak vás pošleme kade ľahšie, chamraď darmožráčska? Sme v štvornásobnej presile!“

Žoldnieri pevnejšie zovrelí v rukách zbrane. Dabro proti Podbojovi popohlnal koňa. Trhol uzdou na pиаď pred ním, len-len že do plecnatého muža nevrátil. Podboj stisol v dlani obetný nôž, ešte zalepený ovčou krvou.

„Presila?“ zavrčal Dabro. „Nikto z vás pri sebe nemá ani len motyku, kým my zvoníme dobrým železom. Vy ste prašiví sedliaci, my starí vlci, čo prešli vojnou s Avarmi a v luckom žolde rúbali hlavy Čechov, Lemuzov, Děčanov i vás, litoměřických červov. Vy ste posratí od strachu, my len tak čakáme na zámienku, aby sme

sa mohli nabažiť čerstvej krvi. Chápeš tie rozdiely, potkan?“ Dabro neustále zvyšoval hlas. „Keď sa na vás vrhneme, zaraz z vás narobíme žrádlo pre vrany. A hádaj, koho hlava sa prvá skotúľa medzi lajná?!“ Pri poslednom slove sa žoldnier prudko zahnal sekerou, aby dal Podbojovi príučku.

„Níeee!“ skríkli Časta a Bezděd jednohlasne.

Nad dedinou sa zablyso, čosi zasyčalo vzduchom a po priestranstve zakrúžili ostré tieňe Blatanov i luckých vyslancov. Badniakom otriasol náraz. Jedľa s hukotom vzbĺkla. Dabro stuhol so sekerou nad hlavou; vysoko šľahajúci plameň sa mu odrazil v nechápavo vytreštených očiach. Kone erdžali, jazdci i Blatania s úžasom civeli na horiaci strom. Bezděd nechápavo pozrel na fakľu, ktorú stále zvieral v dlani.

„Kračún!“ zvyškla Crnka natešene, pričom jednou rukou mykala mamu za sukňu a druhou ukazovala na badniak. „Kračún prijal naše dary!“

Lenže toto nebol Kračún.

Nablízku zarachotili kopytá. Zaznelo jačanie, prenikajúce až do špiku kostí. Zbojníci sa obzreli za zvukom.

Bol to trik. Útok prišiel z opačnej strany.

Z temnoty skokom vyrazil kôň so štíhlou postavou v sedle. Tí, čo v poslednej chvíli pochopili úskok a zvrtili sa, stihli zazrieť démonickú tvár, hlavu so zvičajúcimi sa hadmi namiesto vlasov a ozrutné krídla.

V žiare plameňov sa zablysla čepeľ. Jeden z Dabrových kumpánov, stojaci útočníkovi v ceste, nestihol ani žmurknúť. Úder ho doslova vystrelil zo sedla. Ako letel vzduchom, z lebky striekajúca krv sa v ohnivom svetle zmenila na šnúru rubínov.

Démon strhol koňa a mihom sa ponoril naspäť do tmy. Muž s rozseknutou hlavou plesol do blata.

Na okamih zavládlo zdesené ticho. Dabro, ešte stále držiaci sekeru nad hlavou, sa spamätal ako prvý.

„Rýchlo...“

Už sa nikdy nedozvedeli, čo chcel posúriť. Čosi zlostne zabzučalo. Zloducha pod ucho zasiahol šíp, preletel hrdlom a – pokrytý vlhkou červeňou od hrotu až po letky – mľaskol do blata obďaleč. Z dier v Dabrovom krku vystrekli dva pramene krvi. Pustil sekeru a pritlačil si dlane na rany. Tmavý prúd mu zalial ruky. S chrapatom a červenou penou na ústach sa skydol zo sedla.

Štěch a Krvaš, pravé ruky zabitého vodcu, spýtavo pozreli jeden na druhého. Vzápätí pozdvihli zbrane a jednohlasne skríkli: „Je to pasca! Bite tú háved!“

Žoldnieri neuvažovali o nezmyselnosti toho rozkazu – hlavne, že im niekto povedal, čo majú robiť. Zavyli a popchli kone proti Blatanom.

„Utekajte!“ skríkol Bezděd a hodil faklu do Štěcha. Jednooký hrdlorez ju zrazil nabok švihnutím meča a obrátil koňa proti lechovi. Už dvíhal zbraň k úderu, keď sa naňho z boku vrhol Podboj. Vladykov zať mal sily za dvoch – strhol lotra zo sedla a šmaril ho do blata. Štěch zreval. Podboj ho schmatol za vlasy a vrazil mu obetný nôž do zdravého oka. Čepel' zvnútra zaškrípala o lebku. Než Štěch naposledy zatriasol krcami, Podboj mu vykrútil meč z prstov. Bezděd zdvihol Dabrovu širočinu.

Blatania sa snažili uniknúť z ohňom osvetleného priestranstva. Matky zo všetkých síl chránili deti pred ušliapaním a muži im odhodlane kryli ústup. Zovšadiaľ znel krik a plač.

Časta zdvihla Crnku na ruky a rozbehla sa k najbližšiemu zrubu. Tesne za ňou zadupotali kopytá. Zhrozene sa obzrela. Jediné, čo si v tom zmätku všimla, bol jazdcov chlipný úškľabok. Pocítila jeho paprču, noriacu sa do vlasov.

„Mám tá, suka!“ skríkla a pevne k sebe pritisla nariekajúcu Crnku. Odrazu blízko zadupotal iný kôň. Do uší sa jej zarylo príšerné jačanie, presne také, aké ohlásilo prvý útok okrídleného démona. Začula zvuk ocele, pretínajúcej mäso a kosť. Čosi jej buchlo do pleca a mľasklo do blata. Bola to žoldnierova hlava, žiadostivý úškrn stuhnutý na tvári. Popri Časte sa prehnal kôň

s bezhlavým telom v sedle. Potkla sa a len-len, že nespada. Napriek šialenému strachu ju čosi prinútilo znovu sa obzrieť. Mohutný tátoš zaerdžal a vzopäl sa na zadné. Obrovské čierne krídla zaplieskali vo vzduchu.

Časta a Crnka, obe zafrkané čerstvou krvou, nahlas kričali.

Jazdec ozbrojený sekerou na dlhom porisku vtrhol medzi Bezděda a Podboja. Náraz konskej hrude otočil Podboja okolo vlastnej osi. Útočník švihol širočinou a zasiahol valibuka do ramena. Podboj skríkol a padol na zem, slávnostný odev zafrkaný krvou. Z druhej strany priskočil Bezděd a sekol jazdca sekerou do chrbta. Slabo – ostrie skĺzlo po krúžkovej suknici. Žoldnier sa zaknísal v sedle, hrubo zaklial a zahnal sa po novom protivníkovi. Ostrie narazilo do lechovej chytry pozdvihnutej zbrane. Starý vladyka spadol na zadok. Jazdec trhol uzdou v úmysle podupať ho konskými kopytami. Bezděd vytreštil oči.

Blato začvachtalo pod bežiacimi nohami. Vladyka pozrel za zvukom a vypútil oči ešte viac. Neboli to nohy.

Mohutné laby sa odrazili od zeme, čierny tieň v impozantnom skoku preletel ponad konský chrbát a strhol jazdca zo sedla, akoby to bol len slamený panák. Blato sa rozstreklo na všetky strany. Žoldnier sa metal pod obrovským čiernym telom. Bezděd začul zvuk mäsa trhaného tesákmi. Zloduchov krik sa zmenil na bublavé chrčanie. Zapraskali kosti. Muž vykopol nohami a znehybnel.

Mátoha obrátila k hrôzou stuhnutému Bezdědovi planúce oči. Z čiernej srsti na papuli kvickala krv.

Zvyšní žoldnieri konečne pochopili, že sa z lovcov stali nemilosrdne hlušenou škodnou. Nechali dedinčanov dedinčanmi, zarazili kone uprostred priestranstva a kryjúc si navzájom chrbty, pátrali zrakmi v okolitej tme.

Blatania rýchlo vypratávali dvor, tí nezranení pomáhali svojim menej šťastným súkmeňovcom dostať sa do bezpečia. Čoskoro sa aj poslední z nich stratili v temnote medzi domcami.

Rozhostilo sa ticho. Jazdci vyčkávali v škvrne mihotavého svetla z badniaka. V blate vôkol sa povalovali mŕtvolky ich druhov.

Potom to zbadali.

Na pozadí horiaceho stromu sa zjavil jazdec, čierna silueta vysokého muža na urastenom žrebcovi. Na chrbte mal zavesený tulec plný šípov, v ruke zvieral luk.

Zlava vstúpilo do svetla obrovské zviera, pes – alebo skôr vlk – s pohybmi ladnými a zároveň zlovestnými, stelesnená smrť. Zastal vedľa jazdca a jeho oči sa zablyskli červeným svetlom.

Do tretice sprava priklusal jazdec s mečom v dlani. Ozbrojeneci nechápavo civeli. To, čo považovali za obrovské krídla, bol len rozviaty tmavý plášť. Hady na hlave strašidla boli v skutočnosti vrkoče. A tvár nebola škaredá, to jej len tetovanie na lícach dodalo hrozivý výzor.

„Kurva,“ sykol cez zuby najmladší zo žoldnierov, sotva sedemnásťročný, avšak už hojne zjazvený mládenec. „To sú oni.“

„Akí oni?“ šepol muž po jeho pravici, prešedivený päťdesiatnik s bradou plnou hníd.

„Černokňažník, striga a vlk. Moravský kupci, čo viezli k Frankom otrokov z Nitravy, o nich rozprávali. Sú to divé beštie, bosoráci, upíri. Určite sa živia ľudskou krvou.“

Krvaš, ten vo franskom pancieri, nabral odvahu a popchol koňa k hrozivej trojici. Tátoš sa pätil a odmietal podísť k zuby ceciacemu vlkovi.

„Čo chcete?“ zavolať Krvaš. „Prečo ste na nás zaútočili?“

„Táto osada je pod našou ochranou.“ Jazdec, ktorého považovali za démona, ich znovu prekvapil – hovoril ženským hlasom.

„To je lož! Všetky litoměřické dediny a hradiská podliehajú luckému kniežatvu Vlastislavovi. A my sme tu z jeho vôle!“

„Z kniežatej vôle ste zrejme prepadli aj tú samotu dve míle juhovýchodne. Na Vlastislavov rozkaz ste zahrdúsili tie deti, znásilnili ich matku a otca rozpárali ako rybu.“

„Konáme na vladárov rozkaz!“ odsekol Krvaš. „Kto sa nám

vzoprie, akoby sa staval proti nemu a musí krvavo zaplatiť. Nechajte nás odísť, inak...“

„Inak čo?“ zavrčal muž.

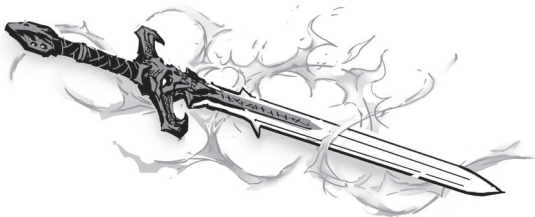
Ak ženin hlas vyvolával husiu kožu, teraz im krv stuhla v žilách ako chladnúci vosk. Ozval sa zvuk ocele klzajúcej z pošvy a v jazdcovej ruke sa objavil meč. Od čepele sa odrazil oheň a svetlo prebehlo po mužovej tvári, dosiaľ zahalenej tieňom. Zazreli vycerené zuby a strašné oči so zreničkami čiernymi ako diery do večnej temnoty.

Ten jediný pohľad spôsobil, že Krvaš trhnutím obrátil koňa a kopol ho do slabín.

„Preč!“ zareval na kumpánov. „Utekajte!“

Temný jazdec rázne popchol koňa. Vlk a vedma vyrazili v tom istom okamihu.

Šelmy na love nikdy nenechali korisť ujstť.

KAPITOLA DRUHÁ

DŽBÁNOK MEDOVINY

„Či ma zriete?!“ Bezděd sedel za vrchstolom a skrýval sa za kopou medových koláčov, posúchov, hrúd ovčieho syra, klobás a džbánkov s medovinou.

„Ni vláska z teba nevidíme!“ zborom odpovedali Blatania, zhromaždení okolo hodovného stola.

„Kiež by ste ma o rok zase nevideli!“ Bezděd vstal a zdvihol ruky v modlitebnom geste. „Vykonajme spolu uliatbu bohom, nech ochraňujú Blatnicu a obdarujú nás bohatou úrodou. Aby sme o rok zase mali stôl plný pokrmov. Podajte mi roh hojnosti!“

Časta vložila do otcových rúk veľký roh s medovinou. Všetci prítomní pozdvihli rohy a vyrezávané poháre.

„Pre teba, Perún, aby si nám dal dostatok dažďa a ušetril nás od nebeského ohňa!“ predniesol Bezděd a vylial trošku medoviny na udupanú hlinu pod nohami. Všetci nasledovali jeho príklad.

„Pre teba, Veles, aby sa naše stáda množili a mali dostatok pastvy!“ Blatania opäť naklonili poháre.

„A pre teba, Živa, aby sa klasy naplnili, stromy obsypali plodmi, plásty pretekali medom a lesmi sa prehánalo množstvo zveri. Aby zo zeme vzišla hojnosť, ktorá nás bude sýtiť celý rok!“

Tretíkrát medovina zvlažila podlahu, načo hodovníci konečne pozdvihli nádoby k ústam.

„Pozhovejte ešte,“ zadržal ich vladyka. Dedinčania naňho prekvapene pozreli. „Chváľme aj bohov, ktorých mená možno nepoznáme, ale ktorí nám zoslali týchto troch ochrancov,“ obrátil sa Bezděd k hosťom na čestných miestach po svojej pravici. „Bez nich by sme sa tu takto nezišli. Neprežili by sme dnešok len so škrabancami a modrinami. Vzdávame vám vďaku, Rogan, Mirena a Goryvlad!“

Každé oko v izbici sa uprelo na troch tajomných cudzincov. Vedľa vladyku stál vysoký vranovlasý muž, po jeho ľavici štíhla plavovláska s tetovanou tvárou, obaja oblečení v čiernom. Ozrutný vlk ležal vedľa ohniska a sledoval dianie znepokojivo rozumným pohľadom. Muž menom Rogan poďakoval Bezdědovi kývnutím hlavy a napil sa. Hodovníci sa k nemu váhavo pridali. Potom ženy poroznásali pokrmy a doliate krčahy. Z ražňa nad ohniskom stiahli mučivo rozvoniavajúcu, do zlatista upečenú ovcu. Začala sa hostina.

Bezděd si taký pochmúrny Kračún nepamätal, azda s výnimkou toho, keď vedľa neho za vrchstolom prvýkrát chýbala manželka, ktorú skolil zápal pľúc. Blatania jedli mlčky, so sklopenými pohľadmi. Ešte v nich doznievala hrôza z nájazdu lúpežníkov, no neisto poškúľovali aj po troch hosťoch. Okrem lecha nikto nenašiel odvahu prihovoriť sa im, ba ani sa k nim priblížiť. Síce zachránili osadu pred vydrancovaním, ale so zbojníkmi skoncovali až príliš kruto a krvavo. Nedbali na vzdávanie sa a prosíkanie, nezaváhali, neukázali ani náznak milosrdenstva. Šiel z nich strach.

Len pozvoľna sa nálada uvoľňovala a medovina otupila obavy. Napokon ktosi začal spievať, ďalší sa k nemu pridali a hostina konečne prestala pripomínať stravu za mŕtveho.

I Mirena sa hojne potúžila a ľad v jej očiach sa roztopil.

„Vďaka ti, vladyka,“ ťukla svojím pohárom o Bezdědov roh. „Pripíjam na zdravie štedrého hostiteľa! Sedieť pri tomto stole je pre nás malý zázrak. Povedz, Čierny, kedy si naposledy oslavoval Kračúnov sviatok?“

Rogan sa neprítomným pohľadom zahľadel do minulosti. „Už sa nepamätám,“ zahundral, ale záblesk príjemnej spomienky v očiach ho prezradil.

„Chápem.“ Bezděd pozdvihol roh. Zhlboka sa napili. „Vo vojenských táboroch sa pramálo dbá na obyčaje.“

Rogan nadvihol tmavé obočie. „Ako si uhádol, že som bol vo vojsku?“

„Nemusel som hádať.“ Lech si spakruky utrel fúzy. „Toto sú síce odľahlé končiny, ale chýry o Čiernom Roganovi, lukostrelcovi a zabijakovi Avarov, doleteli až k nám. Mnohí z nášho kmeňa sa pridali k výprave proti kaganátu. Keď sa vrátili, rozprávali aj o tebe. Vraj si odišiel na východ, k Bulharom. Prekvapuje ma, že si sa zrazu objavil tak ďaleko na západe. Čo vás takto uprostred zimy vyhnalo na cesty?“

„Hľadáme istú osobu,“ odvetila Mirena neurčito. „Putujeme k úpätiu Dubového lesa, ku prameňom Bíliny.“

Lechovi sa rozšírili oči.

„To sú začarované hory. Hotový koniec sveta. I samotní Frankovia, keď tiahnu za korisťou na východ, tú divočinu plnú víl a ludožrútskych hejkalov radšej obídu severnou okľukou cez dččanské priesmyky. Okrem toho,“ stlmil vladyka hlas, „na púti k Dubovému lesu musíte prejsť územím Lučanov. Neprívetivý kraj. Knieža Vlastislav sa chystá do vojny.“

„Počuli sme to posolstvo meča a lykovej slučky,“ prikývol Rogan. „Ak ho rody poslúchnu, Lučania zhromaždia početné vojsko.“

„A rody poslúchnu,“ zvesil Bezděd šedivú hlavu. „Pred Vlastislavom si všetci špinia na päty. Knieža je mocný a krutý, neľútostne utláča susedov, páli, zabíja, zotročuje. Vraví sa o ňom, že možno ani nie je človek, ale vtelený bes. Vraj obetuje zlému Černobohovi, ktorý ho za odmenu kŕmi svojou tmnou mocou. Knieža sa vďaka nej po nociach mení na vlka a behá lesmi do vzdialených osád, kde ňuchá po ľudskej krvi.“

Goryvlad prestal chrúmať koštiale a vzhliadol. Rogan nehol brvou, ani Mirenin významný pohľad neopätoval, len si znovu chlipol medoviny.

„Vlastislavovi vraj slúži zaklínač,“ pokračoval lech, „rovnako zlý a mocibažný ako jeho pán. Možno horší. To on kniežaťu našepkáva dobytčné úmysly a zákerné plány, on pod Černobohovou modlou podrezáva ľudské krky a krvou maľuje na Vlastislavovo telo čarodejné črty. On mu vštepil divokosť vlčieho plemena...“ Bezděd zmľkol. Postrehol, že sa tváre jeho hostí zmenili na kožené

masky. Všimol si aj Goryvladov zvedavý pohľad – vlk ho pozoroval, akoby rozumel každému slovu.

Vladyka rýchlo zdvihol roh a na tri dúšky ho vyprázdnil.

„No Vlastislav už raz neuspel,“ prerušil Rogan nepríjemnú odmlku.

Bezděd si odkašľal do dlane.

„Pravda. Sú tomu dva roky, čo Lučania s ohňom a železom vyrazili proti Čechom. Dobyli Dřevíč i Slaný, dokonca spupne vypálili posvätnú Budeč, prastaré sídlo Krokovo. Pritiahli až k Hradcu, sídlu Neklanovho bratranca Čestmíra. Aj ten by boli obrátili na popol, no v ťažkej hodine prišli Čechom na pomoc kmene zo severu a západu, Lemuzovia, Děčania i my, Litoměřici. Vlastislav musel rýchlo zatrúbiť na ústup, aby sa nedostal medzi dva ohne. Jeho pomsta však priletela ako letná búrka. Pálil a drancoval okolo Labe, Oharky a Mže, podroboval si jedno hradisko za druhým, pokoril kmene, ktoré sa vtedy postavili na stranu Čechov. Nad litoměřickým územím vztýčil mocné hradisko a dal mu svoje meno. Cestou na západ ho možno zazriete v dialke nad lesmi. Dajte však na moju radu: obíďte to miesto ako morový brloh. Je to sídlo zlých, surových mužov; nielen Lučanov, ale i cudzích žoldnierov, prilákaných vidinou koristi.“

„Vyhneme sa mu,“ prikývol Rogan. „Spory medzi Čechmi a Lučanmi sa nás netýkajú.“

„Kiežby sme to isté mohli povedať my,“ vzdychol si Bezděd. „Schyluje sa k veľkej vojne. Český knieža Neklan sa jej chcel vyhnúť, nuž poslal do Lucka posolstvo s prosbou o mier a pokojné susedstvo. Vyslani lechovia položili k Vlastislavovým nohám bohaté dary: zlaté a strieborné hrivny, tepanú zbroj, maľované štíty, ba priviedli aj desať koní z ušľachtilého chovu. Lucký knieža sa im vysmial a vyhnal ich s odkazom pre Neklana, že si čoskoro sám príde pre všetky poklady, ukryté na Vyšehrade a Pražskom hradisku.“

„Zrejme netáral do vetra,“ zatočil Rogan zvyškom medoviny na dne pohára.

Bezděd vzal džbán a dolial jemu, sebe a Mirene.

„Zanechajme tie chmúrne vyhlíadky. Je predsa Kračún.“

„Veru,“ prikývla vedma, očividne v čoraz lepšej nálade. „Starosti treba utopiť v medovine.“

„Dobre vravíš, vznešená zaklínačka,“ narovnal Bezděd plecيا a pozdvihol roh. „Hej, Časta, prineste ešte zopár džbánov!“

Lechove slová sa stretli s nadšeným ohlasom.

Ktosi zanôtil prvý verš piesne o Horymírovom úteku zo zajatia a jeho odvážnom skoku na Šemíkovi z vyšehradskej skaly. Ostatní sa k nemu okamžite pridali. Onedlho všetok strach odplavilo bujaré veselie.

Ktosi odchyľil dvere a do komnaty vtrhol zbor hlasov, vyrevujúcich odrhovačku o zatúlanom mládencovi a roztúžených rusalách. Hoci už minula polnoc, Blatania sa stále dobre bavili.

Svetlo ohňov prebehlo izbicou a sklízlo po čepeli meča v Roganovej ruke.

„Ešte nespíš?“ Mirena päťou pribuchla dvere. Plamienky na slzavej hrude vosku na stole zakmitali a splašili tiene v kútoch.

„Aj keby som chcel, naši hostitelia zavýjajú tak hlasno a falošne, až mi drkocú zuby.“ Rogan sedel na rozheganom stolci a ocielkou prechádzal ostrie meča. „To je aj pravý dôvod môjho zbabelého úteku. A čo ty? Kam si sa zrazu vyparila?“

Mirena si glgla z hlineného krčahu a posadila sa na prosté lôžko. „Ako vždy,“ pokrčila pleciami. „Veď vieš.“

„Práveže neviem. Často v noci odchádzaš. Nikdy nepovieš kam a prečo.“

„Ty sa nikdy nepýtaš. Až teraz.“

„Goryvlad vraví, že sa chodíš rozprávať s bohmi. Že vzývaš Chors a čerpáš silu z mesačného svitu.“

Zúžila oči. „Blcháč ma sledoval?“

„Možno. O cieľoch jeho nočných potuliek neviem viac než o tvojich.“

„No moje ťa znepokojujú viac.“

„Nevravím, že som znepokojený. Len sa pýtam.“

„Dnes vonkoncom nemám náladu na vypočúvanie.“ Natiah-